

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

BISERICA LA DATORIE!

Suntem din nou în pragul furtunei. Desființarea violentă a Statului cehoslovac a cutremurat Europa întregă, stârnind cea mai legitimă îngrijorare a popoarelor iubitoare de pace, prin drept și omenie.

De o săptămână țările se găesc într-o fierbere extraordinară, bărbații de stat se agită pe urma consecințelor incalculabile, ce le poate provoca noua lovitură prin surpriză a Germaniei hitleriste.

Situația este atât de gravă, încât nu se poate face nici cea mai mică profecție cu privire la evitarea ei prin metode pașnice. Diplomația încearcă suprema mijloace de a înfrunța catastrofa generală, ce plutește sinistru și distrugătoare asupra omenirii.

S'ar putea întâmpla ca aceste eforturi să nu reușească, din pricina dârzeniei îngâmfate a unui neam îndrămat spre cel mai fantastic imperialism cutropitor.

Ori cât am fi deci de optimiști și încrezători în purtarea de grijă a lui Dumnezeu, suntem datori să fim treji și să întâmpinăm pregătiți fatalitățile crude ce se pot deslănțui peste noi din clipă în clipă.

Sfârșitul tragic și fulgerător al Cehoslovaciei este cea mai teribilă lecție pentru Statele mici sau învecinate de a nu se lăsa în voia soartei, ci conștiente de onoarea și viitorul lor, să-și strângă rândurile, ca deplin solidare și pregătite să preîntâmpine dezastrul ce vrea să le arunce în robie.

Măsurile rapide și înțelepte ce s'au luat fără ezitare de către marele nostru Suveran de acord cu guvernul Său, sunt de natură a ne arăta că România, care n'are nimic de luat dela nimenea, știe să-și apere cu toate forțele ei ceea ce a dobândit în temeiul sfintelor aspirații naționale.

N'avem nimic de revendicat — și refuzul de a anexa Rusia Subcarpatică o probează în chip elocvent, — dar nici n'avem de

sacrificat o fărâmbă din ceea ce constituie suveranitatea și patrimoniul nostru românesc. Astfel suntem în dreptul nostru legitim de-a opune rezistența noastră întregă, în unire cu națiunile amenințate, ori cărei agresiuni neprovocate, care ar vrea să ne sugrume libertatea pentru care am sângerat atâtea veacuri.

Biserica, vestitoare divină a acestei libertăți în toate vremile, nu poate fi nici în ceasul de față altceva decât ceea ce a fost neconținut, susținătoarea inspirată a sufletului românesc în luptele lui eroice de apărare și glorie națională.

Altarele noastre sfinte n'au fost niciodată numai locașuri de mântuire duhovnicească, ci tot atât de mult și izvoare minunate de încordare a brațelor în fața uraganelor ce căutau să ne înghită fără urmă.

Preoțimea va trebui să fie și azi tot la postul datoriei sale istorice, cu mai sporite energii ca ori când, spre a răspunde îndatoririlor grele ce le are în clipe de viscol cumplit, cum se desenează în zilele noastre.

Popoarele în panică n'au izbutit niciodată să se mențină în picioare, stăpâne pe împrejurări. Ori cât ar fi acestea de întunecate, ele pot fi înfrânte prin bărbăție, acțiune și patriotism.

Solidarismul cel mai desăvârșit al nației, dictat de instinctul conservării și al libertății, este secretul biruințelor sigure împotriva oricăror coaliții de vrăjmașii sugrumătoare.

Poporul nostru nu i-a lipsit acest chiag miraculos în clipele lui de cumpănă. Dacă în vremuri de liniște conducătorii lui și-au permis să-l disprețuiască de dragul unor ideologii democratice sau mânați de ambiții vanitoase, azi acest înalt comandament național a fost restabilit și toți românii ne găsim sub acelaș steag al credințelor și aspirațiilor de mai bine.

Clerul trebuie acum să intensifice prin cuvânt și faptă, acest solidarism colectiv, neuitând nimic din ceea ce-l poate exalta, prin formulele religioase ale Bisericii.

Poporul nostru, în deosebi la țară, este foarte sensibil la glasul ce-i vorbește în numele Cerului, de care-și simte insolubil legată existența lui. Preotul este deci solul cel mai simbolic și mai ascultat al tuturor chemărilor și speranțelor din zilele hotărâtoare.

Făcând uz cât mai larg și mai permanent de această situație privilegiată, Clerul va da în ceasul de față cea mai prețioasă contribuție spirituală la pregătirea necesară a Țării, spre a ieși biruitoare și de astădată din valurile tulburi ce zguduie porțile pămânilor, atât de scumpe nouă și tuturor popoarelor ce trăiesc sincer sub semnul crucii lui Hristos.

Iată datoria sacră a Bisericii noastre, pe care suntem siguri că și-o va împlini cu prisosință și patriotism.

Situația internațională. Situația internațională se menține gravă. Gestul cancelarului Hitler a provocat o puternică reacțiune a axei Londra — Paris. D-l Chamberlain, premierul britanic, a ținut un important discurs în care a precizat poziția Angliei, declarând că Marea Britanie nu recunoaște schimbările petrecute în Europa centrală. Pe de altă parte d-l Daladier, prim-ministrul Franței, a cerut și a obținut depline puteri dela Adunările legiuitoare. Rusia sovietică și Statele Unite urmând exemplul Franței și al Mării Britanii au comunicat d-lui Hitler că nu recunosc legalitatea anexării Boemiei și Moraviei. Un adevărat războiu de presă este în curs între zările interesate. Nori negri se adună deasupra cerului Europei. Se aude zângărit de săbii, și fiii aceluiaș Tată se privesc cu dușmănie. Cât de departe suntem de cuvintele blândului Iisus: ...pe pământ pace și între oameni bunăînvoire.

EVANGHELIA

Marcu 10, 33-45.

Timpul postului mare e duhovnicească retrăire a celor petrecute în viața pământească a Mântuitorului; timpul postului e împreună călătorie cu Isus spre patimi, spre moarte, spre înviere.

Pe acest sfânt drum Mântuitorul descopere sufletele noastre însetate de mărire criteriul dumnezeesc al ori cărei măriri adevărate: „care vrea să fie întâiu, să fie tuturor slugă“.

Indiferent de situația socială pe care o deține, indiferent de mijloacele materiale de cari dispune, între creștini cel mai mare e acela, care știe să se plece mai adânc, spre a ridica pe cei căzuți în norotul păcatelor și al suferințelor. Situația socială înaltă și averea înseamnă o obligație mai pronunțată de a veni în ajutorul fraților noștri mai mici, mai neajutorați, de a întinde o mână ocrotitoare celor ce — adeseori din neștiință — sunt păcătoși și celor ce — adeseori fără să poarte vre-o vină — îndură suferințele mizeriei.

Sunt oameni cuviincioși, cari nu îndrăznesc să se amestece între cei fărădelege de frică să nu-și murdărească curățenia lor. Dar tocmai aceasta e ceea ce ne-a învățat Mântuitorul: să ne plecăm, fără să ne murdărim. El a stat la masă cu vameșii, dar n-a devenit iubitor de arginți; dimpotrivă, aceștia s'au decis să-și părăsească teșghelele aducătoare de venituri nemuncite. A stat la masă cu păcătoasele, dar n'a devenit rob al cărnii, ci ele s'au hotărât să-i spele picioarele cu lacrimi de pocăință.

Taina acestor biruinți morale e simplă: avea un suflet, care știa să iubească, să compătămească, să ierte, să facă bine. Sufletele omenești, înghețate de vântul aspru al vieții, nu pot fi desghețate decât prin căldura iubitoare, iertătoare, compătimitoare a altui suflet.

Cei ce avem copii, ai căror viață am dori-o ferită de necazuri, cei ce avem o patrie, pe care o vrem pe drumul progresului, cei ce ne știm mădulare ale unei națiuni și ale omenirii, să luăm aminte! Cheia de boltă a solidarității creștine sunt cuvintele Mântuitorului: care vrea să fie întâiu, să fie tuturor slugă. Și să nu uităm, că cinci drepti ar fi putut mântui de pieire Sodoma.

IN MEMORIAM

Sub acest titlu mult apreciată revistă engleză *The Church Times* din Londra publică, în numărul său din 10 Martie a. c., un articol închinat Preafericitului Patriarh Miron. Il reproducem mai jos pentru cititorii noștri:

Preafericitul Miron Cristea a murit în 6 Martie la Cannes, în vârstă de 71 ani, unde se duse să se odihnească pentru câteva săptămâni. Puțini oameni ar fi putut avea o responsabilitate mai mare și moartea sa răpește o figură măreață atât din lumea politică cât și din cea bisericească.

Era născut din părinți țărani, însă a primit o bună educație, și și-a luat în cele din urmă doctoratul la Universitatea din Budapesta. După câțiva timp petrecut ca dascăl, a devenit secretarul Mitropoliei din Sibiu unde a studiat teologia. N'a intrat în viața mănăstirească decât la 1902, iar opt ani mai târziu a devenit Episcopul Caransebeșului. A avut un rol proeminent în mișcarea pentru unirea Transilvaniei cu România, și după ce această unire a avut loc a fost numit Arhiepiscopul Bucureștilui, devenind astfel Patriarhul României.

În 1925 biserica română, acum a doua mare biserică a comuniunii ortodoxe, a devenit un Patriarhat și astfel Miron Cristea a fost înscăunat ca primul ei Patriarh. La moartea Regelui Ferdinand, Patriarhul fu membru al Regenței în timpul minoratului Regelui Mihai, și a ocupat această funcțiune până la reîntoarcerea Regelui Carol, în Iunie 1930. Acum un an Patriarhul a fost numit Prim-ministru, și a rămas în această funcțiune până la moarte. Astfel se poate vedea că a avut un loc important în noua Românie, care s'a constituit după războiul mondial, și a adus nu numai patriotismul său înflăcărat, ci și marile sale calități de politician în rezolvarea multelor

probleme care s'au ivit în mod necesar în organizarea Statului mărit.

Miron Cristea a fost mare autoritate în lumea ortodoxă, și influența sa a fost simțită în multe direcții: de exemplu, în relațiile dintre Constantinopol și biserica Albaniei, când cea din urma căuta recunoașterea autonomiei sale. Pacea și unitatea Bisericii ortodoxe, și relațiile mai strânse între membrii ei, au fost un ideal pe care l-a urmărit cu perseverență. În această privință a încurajat pe studenții teologi ai altor biserici ortodoxe să vină pentru studii în România și a trimis câțiva din studenții săi la Atena și în alte părți.

Cu încurajarea și binecuvântarea Patriarhului un schimb similar de studenți a avut loc și cu țara noastră (Anglia), cu rezultatul că se găsesc acum în ambele țări un număr de studenți, care sunt amplu documentați asupra bisericii respective.

Relațiile Patriarhului cu Biserica Angliei au fost cordiale, și de multe ori și-a exprimat dorința de unire. A acceptat cu plăcere patronajul Asociațiilor și bisericilor Anglicane și Răsăritene în timpul vizitei sale în Anglia în vara anului 1936. Această vizită este încă proaspătă în memoria acelor care au fost privilegiați în a-l cunoaște în această ocaziune și nu vor uita curând demnitatea blândă, însoțită de farmec a persoanei sale.

Cititorilor lui „*The Church Times*” nu trebuie să li se mai aducă aminte că, în răspuns la această vizită și la invitația Patriarhului Miron Cristea, o delegație a bisericii anglicane, în frunte cu episcopul de Lincoln, a vizitat Bucureștii în 1937. A urmat o serie de conferințe cu teologii români, care au avut ca rezultat recunoașterea bisericilor anglicane de către Biserica Română.

Mai rămâne de vorbit despre grija duhovnicească a Patriarhului Miron

Cristea pentru cei în păstoria sa. Un monument grăitor al acestei griji este Asociația „Patriarhul Miron”. Patriarhul a dat numele său acestei asociații în anul fondării sale, în 1926, și a devenit prezidentul ei în cel următor. Ea există pentru „a răspândi religia în popor, să învețe doctrina bisericii lui Hristos, și să-l conducă la practicarea virtuților creștine, care sunt rezultatul practic al doctrinei sale.”

Incurajează difuzarea predicii și ajută orice fel de acțiune de bine-

facere socială și morală. Este o asociație viguroasă și în continuă creștere, cărei Patriarhul îi purta un interes special.

Un mare prelat a trecut la odihna cea vecinică, și pierderea a fost adânc resimțită de țara și biserica sa, și nu numai de ele, ci și de mulți alții care îl admirau întru spiritul lui Hristos și care l'au privit ca pe un conducător spre bunăînțelegere și unire.

Odihnească în pace!

R. M. F.

Fundația Patriarhul Miron.

În ziua de 15 I. c. s'a ținut la Palatul Patriarhal, sub președinția I. P. S. Nicodem, locotenent patriarhal, ședința Delegației Permanente a Consiliului Central Bisericesc.

Cu acest prilej părintele C. Dron a prezentat un referat prin care arată că încă din anul 1930, Fericitul întru amintire Patriarh Miron Cristea, l-a însărcinat, ca Efor al Bisericii, să alcătuiască statutele pentru creerea pe lângă Patriarhie a unei fundații, denumită: „Fundațiunea Patriarhului Miron”.

Sumele destinate de Înaltul ierarh acestei Fundații se ridică la 5,000.000 Lei.

Părintele Dron arată că scopul acestei fundații este definit de însuși Patriarhul Miron astfel:

„Scopul principal al Fundațiunii este întărirea ortodoxiei române, anume: după moartea mea se vor da din venitele ei 80 la sută ajutoare pentru zidirea de biserici noi, acolo unde prin trecerea sau revenirea la ortodoxie, s'au format pe teritoriul Patriarhiei Ortodoxe Române, parohii sau filiale noi, iar 20 la sută se vor capitaliza. Dacă în curs de 2

ani nu vor fi asemenea cereri, ajutoare se pot da pentru zidiri de biserici în alte locuri avizate la ajutoare, pentru întărirea ortodoxiei române”.

În vremea din urmă, înaltul ierarh, s'a exprimat în repetate rânduri și către mai multe persoane că dorește să sporească fondul pentru această fundație la suma de 10,000.000 Lei.

Părintele Dron a prezentat deasemenea un raport asupra celor constatate la Ierusalim, cu prilejul recepționării lucrărilor dela Biserica și Căminul românesc.

Părintele St. Iordănescu a prezentat un referat asupra concentrării datelor și întocmirii rapoartelor generale de către referenții patriarhali asupra activității bisericii în ultimii ani, rapoarte ce vor fi tipărite. Păr. Gh. Velehorschii a referit cu privire la situația Tipografiei Cărților Bisericești și asupra tipăririi cărților de ritual.

După aceasta s'a reînnoit delegațiile referenților în privința diferitelor lucrări și comisiuni ale Patriarhiei și s'au expediat lucrările curente.

FOILETON

Locul de reședință al primilor oameni.

Cea mai veche religie chineză vorbește despre un munte paradisiac în Asia mijlocie, cu pomi și izvoare, între ei pomul vieții, izvor al nemuririi. Taoismul lasă pentru timpurile străvechi să domnească fericirea și curățenia, iar Pământul dela sine să dea rod. Buddhismul în China cunoaște un paradis vecinic. În Iaponia există așa numite secte paradisiace, numite după paradisul creat de Amida adepților săi: el este răsplata pentru o viață virtuoasă, fericirea lui este descrisă în multe tablouri.

Și la foarte multe popoare primitive, chiar și din America și Oceania găsim tradiții analoge descrierii biblice despre paradis, de sigur nu unitare, și nu asemănătoare paradisului biblic în punctele esențiale. Leagănul omenirii este fixat, când în cer, când pe Pământ, când în lumea de jos. Paradisul ca reședință a zeilor în ceruri (la eschimoși), pentru semințiile din centrul Australiei, închipuit ca pământ solid, cu „calea laptelui” drept râu principal, pe țârmurii căruia sunt pomi înalți, este

totodată și locul de reședință al primilor oameni (semințiile din Africa mijlocie, mexicanii, caraibii), sau cel puțin locul de origine al mamei oamenilor închipuită ca ființă divină (indienii Americii de Nord). În special semințiile australiene știu despre o conviețuire a zeilor cu oamenii pe Pământ în timpul străvechi, spre fericirea celor din urmă. Un mit din Brazilia și înainte de toate mai multe seminții americane fixează împărția primă a oamenilor pe Pământ, sau în lumea de jos. Se vorbește despre o bună înțelegere între zei și om la început (Africa, America); oamenii se puteau urca în cer temporal, sau pentru totdeauna (Africa): ei sunt instruiți de ființa cea mai înaltă (Zulu, Ashanti): Omul primar era frumos înțelept și inventiv (Africa), era aproape divin (America); oamenii câtă vreme zeii umblau la ei pe Pământ puteau să se schimbe; la început omului îi este dată nemurirea (Africa, America, Australia); la început viața lui este fără osteneți, pacinică, pretutindeni găsește hrană, se bucură de multe mulțumiri, nu cunoaște boala, pacea stăpânește între om și animal (America). Unele seminții din Mexico au ideea epocii de aur a omenirii! Mai mult înrudit cu paradisul biblic este reprezentarea paradisului lui Massai în Africa ostică.⁽¹⁶⁾

Toate aceste asemănări își au o singură explicație:

Povestirea despre paradis este un monument istoric propriu tradiției comune tuturor popoarelor străvechi. Amintirea faptului prin care au trecut protopărinții neamului omenesc, se transmite din generație în generație la toate popoarele. Sufere această tradiție desigur modificări după concepțiile religioase proprii fiecăruia. O formă mai pură reprezintă povestirea în tradiția iudaică, concepția religioasă a acestui popor fiind mai apropiată de concepția religioasă a primilor oameni. Revelația divină făcută autorului sfânt, desbracă apoi această tradiție de orice element strein realității istorice, care în cursul timpului sub influința omenescului s'ar fi adaus ei.

III. Noțiunea biblică „Raiu.”

Numirea pe care autorul biblic o dă locului, în care Dumnezeu a așezat pe protopărinții noștri, în textul ebraic este: „gan”. Originea acestui cuvânt până azi încă nu este pe deplin cunoscută. Unii dintre teologi sunt de părerea, că este un cuvânt curat ebraic, alții că ar fi împrumutat în limba ebraică din limba sumerică.⁽¹⁷⁾

„Gan” în general însemnează grădină. Legătura de idei în care întâlnim deobicei în Vechiul

Rânduri după moarte.

Nu sunt zile în care moartea — această fică legitimă a păcatului — să nu doboare fără milă afătea vieții tinere.

Cine ar putea îndrăgi această sinistră cucuvaie, care își desface aripile ei negre și asupra fiecăruia din noi?

Iată că acum, în prag de primăvară, când cerul pare mai luminos și inimile mai puțin aplecate la durere, totuși trebuie să plângem și să ne întristăm.

Căci, cine într'adevăr din seria lungă de studenți pe care profesorul *Andrei Buzdug* i-a crescut și pregătit, poate să nu plângă, vărsând o lacrimă pentru această despărțire prematură?

Ne doare pe noi studenții lui de ieri, că profesorul și părintele nostru cel mai iubit, a trebuit să guste prea de timpuriu din paharul cu venin al morții.

Ne-am obișnuit să-l știm aproape, să-l vedem lângă noi și cei cari ne despărțisem mai de mult de băncile școlii. Și dragostea lui și grija de profesor s'a întins ca un curcubeu peste ape, până la inimile noastre.

Această dragoste ne-a îmbrățișat

pe toți deopotrivă. Pe cei de pe băncile Academiei cu învățăturile și sfaturile luminoase și părintești; celor din parohii, cari ajunsesem păstori și povățuitori, n'a întârziat să ne trimită merindea sufletească a minții sale.

Căci ce altceva sunt minunatele lui cărți de predici, pe care cu atâta pricepere le-a adaptat pentru nevoile noastre pastorale, decât merinde sufletească și mărturii prețioase a dragostei și a legăturii pe care un profesor știe și caută să o întrețină cu studenții lui și după despărțirea de zidurile școlii.

În cari sate și părți ale Eparhiei noastre piciorul lui n'a străbătut și glasul lui nu s'a auzit propovăduind pe Domnul asemenea unui Apostol? Avea ceva acest om, ce mulți nu prea au: o covârșitoare bunătate, o dragoste nemărginită pentru tot ce-l înconjură și mai ales pentru studenți, semenii lui mai mici.

Acum când ochii lui blânzi s'au închis pentru totdeauna și glasul lui nu se mai aude, inimile noastre se frâng de durere.

A dispărut un bun profesor și un vrednic slujitor al Domnului.

Pr. GR. TRIMBIȚAȘ

Biserica anglicană și primejdia războiului.

Arhiepiscopul de Canterbury, șeful bisericii anglicane, afirmă că gestul de săptămâna trecută al Reichului a fost „una dintre cele mai brutale afirmări ale dictonului: forța creiază dreptul“. Ce națiune mai poate fi sigură acum că nu ea va fi aceea, asupra căreia se va abate aventura viitoare a Reichului? Sfidării aruncate trebuie să i se dea răspunsul cuvenit. La afirmația că forța face dreptul, noi trebuie să răspundem punând forța acolo unde se află și dreptatea.

Trebuie să facem acest lucru pentru că suntem convinși că există lucruri mai de preț chiar decât pacea și că aceste lucruri trebuie apărate contra invaziei brutale a forței. Cu noi sunt dominioanele. Alături de noi

merge Franța. Sunt numeroase națiuni cari vor să coopereze cu noi pentru apărarea valorilor supreme. Cooperarea cu Rusia Sovietică este destul de dificilă, dar atunci când sunt în joc valorile maxime trebuie să acceptăm ajutorul de oriunde vine.

Am de gând să mă adresez frunțașilor tuturor bisericilor creștine spre a le cere ajutorul și spre a-i ruga să facă declarații că dezaprobă orice atingeră adusă personalității omenesti și orice exaltare a forței ca mijloc de soluționare a problemelor internaționale, întrucât contravin la principiile creștine.

Testament acest cuvânt, ne îndreptățește a trage concluzia, că are și o însemnare specială. Astfel în întreg cap. II. și III. din Geneză, reprezintă grădina unică sădită de Dumnezeu pe seama strămoșului nostru. În gen. 13, 10; Is. 51, 3; Ex. 28, 13; 31, 9 îl întâlnim în combinația de: „gan Elohim“ = grădina lui Dumnezeu.

Probabil această împrejurare a determinat pe traducătorii Septuagintei, să redea ebreescul „gan“ prin grecescul „Paradeisos“, expresiune luată de greci din limba persană unde înseamnă: „grădina regească“. Ieronim în Vulgata latină adoptă expresiunea Septuagintei, dându-i forma latină de „paradisus“. Traducătorii români redau expresiunea ebraică „gan“, prin românescul „raiu“. Cuvântul cu siguranță înseamnă mai mult decât grădina.

Ce a înțeles autorul biblic prin numirea „Gan“? Fără îndoială o grădină plantată de Dumnezeu într-o parte a pământului, împodobită cu tot ceea ce lumea vegetală poate produce mai bun și mai frumos, și populată de animale, iar omul a fost pur stăpân al acestei grădini. Orice altă interpretare a textului biblic este esclusă, câtă vreme întreaga expunere în care este încadrat pasagiul, are un caracter pur istoric. Notele distincte ale a-

cestei grădini erau: avea plantator pe însuși Dumnezeu; era adumbrită și de doi pomi necunoscuți în alt loc, pomi cu însușiri speciale (pomul bine-lui și al răului, pomul vieții); îi garanta omului o viață liniștită, plăcută, lipsită de orice grije.

Mai există și azi această grădină, sau nu? Răspunsul în parte ni-l dă indirect același autor biblic în continuare: Gen. 3, 23, 24. „L-au scos pe el Dumnezeu din Raiul desfătării, ca să lucreze pământul din care a fost luat.

„Și au scos Domnul Dumnezeu afară pe Adam și l-au pus pe el în preajma Raiului desfătării; și au pus Heruvimi cu sabie de foc învârtitoare, ca să păzească calea pomului vieții.“

Raiul a fost sădit special pentru primul om ca faptură perfectă ieșită din mâinile Creatorului. Prin păcat natura omului se strică. Astfel fericirea lui condiționată de calitățile cu cari a fost înzestrat, de darurile supranaturale cu cari a fost dăruit, devine o imposibilitate. Din propria-i vină trebuie să părăsească și locul hărăzit fericirii lui. Dispărând deci scopul pentru care Raiul a fost plantat, existența lui și pe mai departe devine de prisos, câtă vreme pentru om nu mai este reîntoarcere în leagănul în care și-a trăit fericirea inițială. De altfel povara pedepsei ce apasă pe umerii strămoșului

INFORMAȚIUNI

Un dar Regesc. Duminecă, 19 Martie a. c., a avut loc distribuția plugurilor donate țăranilor de M. S. Regele Carol II la 1 Ianuarie 1939. Din cele 1128 de pluguri au fost distribuite în județul nostru 21. D-l Col. Manole Enescu, prefectul județului a luat parte personal la serbarea predării regalului dar. După serviciul religios, a rostit o cuvântare pâr. prof. Șt. Răcășanu. D-l Col. M. Enescu adresează țăranilor un imos îndemn la muncă și credință, asigurându-i că Marele nostru Rege va conduce la biruință cauza neamului românesc. Corul străjerilor și al pre-militarilor a cântat cântece patriotice.

România și evenimentele din Europa centrală. În tot timpul evenimentelor care au zguduit Europa, România a păstrat o atitudine de calm și atentă examinare a situației. Cehoslovacia a dispărut din pricina lipsei de coeziune internă, din cauza partidelor care fărâmițau solidaritatea națională. Exemplul Cehoslovaciei va rămâne întotdeauna viu în fața ochilor conducătorilor de popoare, arătându-le unde pot duce luptele condamnabile dintre frați. Evenimentele cari au cutremurat în ultimul timp bătrânul nostru continent, au găsit o Românie trează, strâns unită în jurul Tronului, gata pentru orice eventualitate.

Comemorarea Preafericitului Patriarh la Academia Comercială „Regele Carol II“. Marți, 18 Martie a. c., a avut loc în Aula Academiei de Inalte Studii comerciale și industriale, „Regele Carol II“, într'un cadru de înălțătoare solemnitate, comemorarea Preafericitului Patriarh Miron al României. După slujba religioasă pâr. I. Cociuban a luat cel dintâiu cuvântul, vorbind mișcător despre personalitatea ilustrului Ierarh decedat. Apoi d-l Pavel Roșca, profesor, a citit un panegiric scris de d-l Dr. I. Mateiu, Rectorul Academiei,

care a lipsit dela solemnitate, fiind plecat la București, spre a participa la funerarele defunctului Patriarh. Studențimea întreagă a ascultat trista ceremonie într'o adâncă atmosferă de jale.

Tragedia Rusiei Subcarpatice.

Armatele ungare au invadat Rusia Subcarpatică, deslănțuind asupra populației fără apărare, mânia asiatică a nepoților lui Atila. Cei care au avut mai mult de suferit au fost frații noștri de sânge din Rutenia. Guvernul legal al Rusiei Subcarpatice a cerut României, prin monseniorul *Voloșin*, să anexeze teritoriul rutean. Guvernul român nu va interveni însă în Rusia Subcarpatică. România duce o politică de respectare a hotarelor stabilite la Versailles, și niciodată nu va fi ea aceea care va viola hotarele altei națiuni.

Ospitalitate românească. Proverbiala ospitalitate a românului nu a fost desmișcată nici cu ocazia recentelor evenimente. Refugiații din Ucraina Subcarpatică s'au bucurat de o caldă primire din partea autorităților și particularilor români, primire care i-a înduioșat până la lacrimi. Refugiații purtau placarte cu inscripții ca: „*Trăiască M. S. Regele Carol II., Trăiască România și frații noștri!*“ Straja Țării, Crucea Roșie, precum și numeroși particulari au dat ajutoare refugiaților în alimente, adăpost și îngrijiri medicale.

Pietate sgârcită. Moartea Preafericitului Patriarh Miron a stârnit regrete unanime în toată țara, exprimată în lungi articole de presă, fără distincție de neam și lege. Am văzut în ziarele maghiare și germane articole solemne, în cari pierderea mare, îndurată de România era apreciată la justa ei valoare. De aceea am rămas profund mirați, că „Unirea“ din Blaj n'a crezut de cuviință să închine acestei pierderi naționale

nostru căzut, se abate și asupra întregii vieți pă-mânțești (Rom. 8, 19—22).

Nici un loc de pe suprafața planetei noastre nu corăspunde descrierilor Raiului străvechiu. Că ar mai exista totuși undeva un ținut, corăspunzător acestor descrieri, fără a fi cunoscut de oameni, este foarte problematic.

Expresiunea Raiu în sf. Scriptură reprezintă și o altă idee, decât cea cuprinsă în Gen. 2, 8—17; 3, 1—10; 3, 23—24; Num. 24, 6; Is. 51, 3, etc. Este ideea Raiului ceresc, ca lăcaș al celor fericți în viața de dincolo. Dan. 12, 2; Lc. 23, 43; II. Cor. 12, 4. Precum Dumnezeu după căderea omului în păcat, nu i-a luat nădejdea mântuirii, astfel nu-i ia nici nădejdea reîntoarcerii în lăcașul fericirii, care însă nu va mai fi pe Pământul păcatului, ci în ceruri. În Vechiul Testament este definit ca un loc unde împreună viețuiesc Dumnezeu și îngerii. Despre o viață fericită în acest loc la început nu se amintește nimic. În cărțile ultime însă, cari reprezintă supremul punct al eshatologiei se spune, că cei drepti vor trăi o viață fericită și vecinică la Dumnezeu; vor fi asemenea regilor, vor fi încoronați; Dumnezeu le va fi răsplata, le va da mărire și frumusețe.

decât un mic antrefileu de 30 rânduri. Trist și dureros. Noi am dat alte probe de frăție în fața morților mari ai Bisericii greco-catolice.

Condamnarea sectanților agitarii. Instanța militară a corpului VI armată a judecat în 14 l. c. un important grup de sectanți „pentecotalist” și „martori ai lui Iehova”, din județele Bihor și Someș. Din cursul desbaterilor s'a constatat că mulți dintre cei trimiși în judecată distribuiau broșuri de propagandă religioasă printre țărani satelor, agitând contra preoților, contra stăpânirii și contra religiei ortodoxe. Astfel țărănul sectant din organizația „Martorii lui Iehova”, Bălos Simion din comuna Sucutard, jud. Someș, a distribuit o broșură clandestină intitulată „Guvern”, în care era ponegrită religia ortodoxă și conducătorii ei, prin mai toate comunele din județul Someș. Unul din martori, Buta Vasile, a povestit un incident în fața Tribunalului Militar, prin care a arătat că oferindu-i-se o astfel de broșură, el l-a luat la bătaie, cu toate că fusese sectant. Țărănul Blaj Petre tot din jud. Someș, a fost dat în judecată pentru același fapt. El răspundea vre-o 8 broșuri cu conținut subversiv, primite în mod cu totul gratuit dela organizația lor din capitală. Pinteia Moise din Berind a făcut aceiași faptă. Predicatorul Ciuciu Pavel și ajutorul său Chivari Gavril, ambii din comuna Piculeu jud. Bihor, au făcut mai multe adunări religioase pe la granița de Vest, îndemnând populația să-și părăsească religia. Tribunalul Militar al corpului VI armată, de sub președinția dlui col. magistrat Dumitru Negulescu, grefier de ședință fiind plut.-major Petre Bulzan, după ce a ascultat concluziile puse de dl maior magistrat Dr. Alex. Barbu, prim-procuror militar din partea acuzării, a condamnat pe: Ciuciu Pavel 8 luni închisoare, Chivari Pavel 6 luni închisoare, Blaj Petre 4 luni, Balaș Simion 4 luni și Pinteia Moise 2 luni închisoare.

BIBLIOGRAFIE

Dr. Seb. Stanca: „Viața și activitatea episcopului Vasile Moga”, Cluj 1939. 125 pagini. Anunțând această lucrare valoroasă a distinsului consilier eparhial, făgăduim să revenim asupra ei într'un număr viitor.

*

A apărut „Viața ilustrată” Nr. 3 pe luna Martie 1939, sub direcția P. S. Episcop Nicolae Colan. Acest număr are următorul sumar:

† Nicolae Colan: Ortodoxia și renașterea națională; G. Al. Oriță: Drum spre vârfuri (poezie); I. V. Spiridon: Nocturnă (poezie); Grigore Popa: Psalm (poezie); D. E. Nicoară: La Alba-Iulia; Emil Zegreanu: Svon de primăvară (poezie); Horia Teculescu: Ilarie Chendi; Pr. Teodor Ciceu: Mi-e dor... (poezie); Grigorie T. Marcu: Ingeri în lanțuri; Emil Zegreanu: În scrânciobul lunii (poezie); Zoe Ripeanu: Rugă (poezie); Pr. Ion Goron: Legături, cari eliberează Biserica; Dr. L. G. Munteanu: Postul; Const. Goran: Laudă împărătesii Cerului (poezie); L. Bologa: Rugăciunea copilului. Iosif E. Naghiu și V. Mateiu: Cronica literară: Din larg. Sfânta copilărie. Cruci de lemn. Note despre Istoria frloso-

fiei moderne. Il. V. F.: Cronica internă: I. P. S. S. Patriarhul Miron a încetat din viață. Noul guvern al F. R. N. Regelui întregitor Ferdinand I. † Iovian Mureșan. D-l Jovan Ducici. Conferința Înțelegerii Balcanice. † Dr. Andrei Buzdug. S'a săvârșit G. Țițeica. La Alba-Iulia. Il. V. F.: Cronica externă: Papa Pius XI. Schimbările de guverne. Generalul Franco biruitor. Numeroase ilustrații.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 1418/1939.

Comunicat.

Al 63-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preoțesc” în suma de 59,200 Lei s'a achitat familiei fieiertatului Protoiereu Dr. Andrei Buzdug, fost profesor la Academia noastră teologică, decedat în ziua de 24 Februarie 1939.

Cluj, la 15 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1982/1939.

Comunicat.

Dăm mai jos adresa Inaltei Curți de Conturi Nr. 4402 din 30 Ianuarie 1939, spre conformare:

„Potrivit art. 7 din legea specială de pensuni și art. 12 din regulamentul acelei legi, timpul servit de funcționarii publici în vederea regulării drepturilor la pensie se constată prin certificate eliberate pe baza cazierelor de serviciu, de către autoritățile unde funcționarul își exercită ultima sa funcție.

Deasemenea prin art. 2 al Decretului-lege Nr. 2207/1937 pentru modificarea și complectarea unor articole din legea generală de pensuni se instituie fișe de pensuni care se completează de autoritatea respectivă, cerând dela instituțiile la care funcționarul declară că a servit, să comunice oficial toate datele necesare complectării fișei de pensuni.

Constatându-se că în fapt nu toate autoritățile procedează în condițiile arătate mai sus, căci în loc de a cere relațiuni dela serviciile respective, se adresează direct acestei Curți, ceea ce are ca efect de a împovăra cu numeroase cereri de certificate de serviciu, cari nu intră în atribuțiunile sale, — avem onoare a vă ruga să binevoiti a pune în vedere autorităților în subordine să se conforme dispozițiilor de lege menționate mai sus.

Pe viitor Curtea nu va mai da curs unor asemenea cereri decât numai când s'ar face dovada serioasă că autoritatea unde a servit funcționarul, prin forță majoră, nu mai posedă actele respective.”

Cluj, la 20 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1849/1939.

Ordin circular.

Către toate oficiile de sub ordinele Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului.

Mai jos în copie, vă comunicăm pentru executare adresa Prezidenției Consiliului de Miniștrii, Cabinetul Primului ministru Nr. 10356, 2 Martie 1939:

„S'a simțit nevoia, că avuțiile publice să fie inventariate și evaluate, pentru ca să le putem cunoaște, conserva și pune în valoare. O bună gospodărie a bogățiilor publice și deci o bună îndrumare a economiei naționale nu este posibilă fără cunoașterea precisă a acestor avuții.

În acest scop a fost înființat Ministerul însărcinat cu inventarierea avuțiilor publice. Acesta va pregăti, organiza, verifica și sistematiza lucrările necesare.

Pentru a i se ușura această sarcină, avem onoare a vă ruga să binevoiti a da dispozițiuni tuturor instituțiilor, serviciilor, regiilor și organelor, care depind de departamentul de sub conducerea Dvs., cum și instanțelor judecătorești, ca să dea, nemijlocit, Ministerului Inventarului avuțiilor publice, toate științele, informațiile și lămuririle de care ar avea nevoie în executarea misiunii sale; să-i pună la dispoziție actele și lucrările necesare; și să îndeplinească lucrările de birou sau pe teren, administrative, judiciare sau tehnice, pe care le-ar cere Ministerul Inventarului.

De asemeni vă rugăm să binevoiti a detașa în serviciul acestui Minister, la propunerea acestuia, funcționarii de care ar avea absolută nevoie.

Vă rugăm să binevoiti a pune în vedere organelor mai sus amintite, ca să-și îndeplinească îndatoririle de serviciu ce li se cer în vederea inventarierii bunurilor publice, cu toată conștiinciozitatea și promptitudinea, sub sancțiunea aplicării rigorilor legilor și regulamentelor.”

Intrucât li s'ar cere organelor noastre informații sau lucrări pentru On. Minister al Inventarierii, se vor executa cu toată conștiinciozitatea.

Cluj, la 18 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 1887/1939.

Circulară

Publicăm în copie dispoziția Ministerului Cultelor și Artelor privitor la executarea bună și superioară a picturii bisericești spre luare la cunoștință de către organele noastre în subordine.

„Comisia picturii bisericești, a fost înființată de Ministerul nostru cu scopul de a asigura o bună și superioară executare a picturii bisericești atât din punct de vedere artistic, cât și din punct de vedere tehnic.

În urma experiențelor făcute în întreaga Țară, Comisia s'a aflat în plăcuta situație de aduce la cunoștință Ministerului rezultatele la care a ajuns și de a indica o serie de directive în scopul ridicării nivelului artistic și tehnic al picturilor din biserici.

O constatare importantă, în urma controlurilor și recepționărilor picturilor bisericești, făcute de Comisia specială de calificare, este următoarea:

În general zugravii, ca să facă economie de materiale, execută picturile la biserici, fără să facă preparația zidurilor conform bunei tehnici; uneori nici măcar nu se netezesc suprafețele ce se pictează; aceasta face ca picturile să nu reziste. Ba chiar mulți dintre zugravi, spre a face economie de ulei dau un prim strat de clei spre a împiedica

absorbirea uleiului în zid; această preparație cu timpul crapă, și întreaga pictură se cojește după scurt timp.

Motivul invocat de zugravi, este eștinăta cu care sunt forțați să angajeze lucrările. Lucrările se dau prin licitații, unde se prezintă pictori și zugravi fără alegere, cari se concurează între ei, luând de bază, în general, un caet de sarcini și condițiuni, întocmit fie de o persoană nepregătită, fie chiar de concurenți în ziua licitației. Caetul de sarcini și condițiuni este mai totdeauna incomplet, iar lucrarea se aduce asupra aceluia care lasă mai ieftin.

Spre a remedia această stare de lucruri și potrivit încheierilor Comisiei speciale de calificare, Ministerul a luat dispoziția ca la orice fel de lucrări de pictură bisericească, fie totale sau parțiale, fie din nou sau restaurări, fie spălări sau complectări, înaintea licitațiilor, să se ia avizul unui pictor bisericesc cu autorizația definitivă, care să controleze caetul de sarcini și devizul, cu specială atenție la executarea tehnică; iar pictorul însărcinat cu aceasta, să comunice întotdeauna Ministerului rezultatul constatărilor sale.

Deasemenea, Ministerul a luat hotărârea ca la licitațiile pentru pictura bisericească, să fie primiți numai pictorii sau zugravii bisericești, cari vor prezenta autorizația Ministerului în original; în felul acesta, se va putea constata din citirea textului original, condițiile în care poate lucra fiecare candidat.

Totodată, Ministerul a mai hotărât ca recepționarea tuturor lucrărilor de pictură bisericească din Țară, să se facă de către un cleric delegat al Sfintei Episcopii respective, împreună cu un pictor bisericesc cu autorizație definitivă, delegat de Comisia specială de calificare pentru partea artistică și tehnică.”

Cluj, la 16 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Oficiul parohial ort. rom. Frata.

Nr. 36/1939.

(11) 2-3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cantor în parohia Frata se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiune cantorală de 6 jug. arator în marginea comunei.
2. O grădină cantorală în comună de 400 st.
3. 20 zile de lucru dela credincioși.
4. A treia parte din venitele stolare obicnute.

Candidații își vor înainta cererea însoțită de diploma de cantor, oficiului nostru parohial în termenul fixat, prezentându-se în parohie pentru a cânta în strună Dumineca și în fiecare Miercuri și Vineri din postul Sf. Paști.

În candidare vor fi preferați acei cari au priceperea de a forma coruri bisericești.

Frata, la 26 Februarie 1939.

Pr. Mircea Tomuş, paroh.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.